צפור הזהב

מאיטלקית - מרים דביר

היה פעם צורף עשיר מאוד, בעל אישה ושני בנים והיה גם איכר עני, שיום- יום יצא לצייד על מנת להתקיים. יום אחד האיכר צד צפור כולה זהב. הוא שמר עליה ומדי פעם הלך אל הצורף, ומכור לו נוצה אחת של הציפור כדי לקבל כסף לצרכיו.
הצורף ראה את הנוצות הנהדרות, הסתקרן ושאל את האיכר מאיפה הוא לוקח את נוצות הזהב, והאיכר ספר לו את מעשה צפור הזהב . הצורף אמר לו: "מדוע לא תביא לי את הציפור כולה במקום נוצה אחרי נוצה?" האיכר הסכים ולמחרת הביא את צפור הזהב ואמר: "אומרים שאם תאכל את לב הציפור הזאת, כל בוקר תמצא פנינה מתחת לכרית."
הצורף מרוצה נתן לאשתו את הציפור ואמר לה: "בשלי את הציפור הזאת, כי אני רוצה לאכול אותה." האישה שמעה בקולו, אך בזמן שהסיר עמד על האש, חזרו הביתה הבנים, רעבים מאוד. הם מצאו את הציפור בסיר ואכלו אותה בלי בקשת רשות. כאשר אשת הצורף הרגישה בכך פחדה מכעסו של בעלה. היא לקחה יונה, בשלה אותה והגישה לבעלה, שהאמין שזאת ציפור הזהב. הוא אכל את הלב, אך כמובן לא מצא למחרת בבוקר שום פנינה מתחת לכרית. בחשבו שהאיכר רימה אותו, רצה לרצוח אותו. אולם האישה נבהלה וגילתה לו שהבנים אכלו את הציפור, בלי לדעת כלום על תכונתה המופלאה. הצורף זעם עוד יותר ורצה להרוג את הבנים. הוא לקח אותם אתו בכרכרה ליער.
כאשר היו רחוקים מאוד מן הבית, הוריד הצורף את הילדים מן הכרכרה ואמר להם שישחקו. אולם בינתיים עלה על הכרכרה ועזב אותם לבדם ביער. במהרה ירד לילה והילדים, שלא מצאו את אביהם, החלו לבכות. הם היו כבר מיואשים, כשפתאום הופיע לפניהם איש זקן עם זקן לבן יפה ושרביט בידיים. זה היה סאן ג'וספה. "מה אתם עושים כאן?" שאל הזקן. "אנו מחכים לאבא" ענו הילדים. "אה" הגיב סאן ג'וזפה "אבא שלכם לא יחזור,

מעכשיו והלאה אני אהיה אביכם." הוא נתן להם לאכול, הכין עבורם מקום מרופד בעשבים והשכיב אותם לישון, ובעצמו שמר עליהם.
הילדים חיו אצל סן ג'וספה, גדלו בריאים והפכו לשני צעירים בוגרים. יום אחד אמר סאן ג'וזפה: "הגיע הזמן שתלמדו מקצוע." הוא לימד אותם את אומנות הצייד ושני האחים עשו חיל תוך זמן קצר ואף פעם לא החטיאו בירי. ויום אחד הזקן הטוב אמר: "הגיע הזמן שתלכו בדרך שלכם, אני לא יכול עוד להחזיק בכם, אני עייף וזקן מדי." הוא לקח סכין ותקע אותה בגזע עץ ואמר: "אתם רואים את הלהב המבריק הזה? זה סימן שהכול בסדר אצלכם. אולם כאשר הסכין תתכסה חלודה בצד ימין, משמע שקרה משהו לפסקולינו ואם היא תתכסה חלודה בצד שמואל, אז קרה משהו לתומסינו." לאחר מכן נתן לכל אחד ארבע חיות: כלב, צפור, שועל וקוף, וגם ארנק כסף, ואז נפרד מהם.
כל אחד מהאחים בחר בדרך שונה. היה חורף וירד שלג. לתומסינו, האח הצעיר היה קר וכאשר ראה בדרכו אורווה, החליט להתמקם בה. הוא הדליק אש ונשאר שם עם החיות שלו על מנת להתחמם. כאשר כך ישב הופיעה באורווה מכשפה זקנה ורעה. בעיניה האדומות הביטה בתומסינו ורצתה להתקרב אל האש, אך פחדה מן החיות. היא התיישבה בצד על ערמת קש. תומסינו ריחם עליה ואמר לה: "רדי, דודה זקנה, בואי להתחמם ליד האש." "אני לא יכולה!" אמרה "אני מפחדת מן החיות שלך!" ובאמת החיות נהמו על המכשפה. אז תומסינו בתמימותו קשר אותם אל עמוד ואמר "עכשיו הם לא יכולים לעשות שום דבר!" המכשפה ירדה והתקרבה אל האש, אבל אז נגעה בתומסינו ובחיותיו בשרביט שלה והפכה אותם לאבן שיש.
למחרת פסקאלינו חזר אל העץ שבו תקע סאן ג'וזפה את הסכין. הוא ראה שצד של תומסינו חלוד כולו. "דבר מה קרה לאחי" אמר לעצמו והחל בחיפוש אחריו. לפנות ערב הזדמן קרוב לאורווה שבה
נמצא אחיו. גם הוא נכנס על מנת ללון שם עם ארבעת חיותיו. גם הוא הדליק אש ובמהרה הופיעה

המכשפה. "קר לי", אמרה והתיישבה שוב על ערמת הקש. "רדי ותתחממי" אמר לה פסקאלינו. "אני לא יכולה, אני מפחדת מן החיות". ובאמת החיות היו עצבניים ביותר ונהמו אל המכשפה. בזמן שפסקאלינו ניסה להרגיע אותם, הסתובב וראה בפינה אחת חמישה אבנים משיש. צורתן הייתה של אדם, כלב, ציפור, שועל וקוף והוא הבין כי אלה האח שלו וחיותיו. בלי לומר דבר הוא הזמין את המכשפה אל האש, אך כאשר התקרבה אליו אחז בשערותיה ואמר: "מה אני מחזיק ביד?" הזקנה התפתלה וצעקה: "ברזל ופלדה! ברזל ופלדה!" "לא כך! מה אני מחזיק ביד?" חזר ושאל פסקאלינו בכעס. "ברזל ופלדה!" התמידה הזקנה לומר. אולם כאשר ראתה שהוא לא יעזוב אותה, נאלצה לומר אמת "שערות! שערות שלי !" רק אז פסקאלינו עזב אותה כי ידע שהיא לא יכלה עוד להזיק לו.
עכשיו עליך להגיד לי מה עשית לאחי!" אמר."
כשהמכשפה ראתה שהוא חזק ממנה, התוודתה שהפכה את תומסינו לאבן שיש ביחד עם חיותיו.

אז פסקאלינו לקח כמה טיפות שמן, שהיה אתו ומרחה אותן על אבני השיש. האבנים הפכו מיד שוב לתומסינו וארבעת חיותיו אתו. האחים התחבקו ולאחר מכן ראו עוד אבני שיש באורווה וגם אותן מרחו בשמן. היו אלה כולם בני אדם שהמכשפה כשפה אותם. ביניהם הייתה גם בת מלך. פסקאלינו מיד בקש את ידה והנסיכה הסכימה ברצון. הם הרגו את המכשפה ופסקאלינו הלך עם אשתו למלוך.

תומסינו, האח הצעיר נפרד מפסקאלינו והמשיך בדרכו. אחרי יום הגיע לכפר וראה שכולם בוכים שם מרות. מסוקרן שאל את אחד העוברים: "מדוע אתם בוכים?" וההוא ענה לו "רואים שאתה זר. אנחנו מחכים לנחש שצריך לאכול את הנסיכה." ובאמת, בכפר ההוא כל שנה צריך להקריב נסיכה לנחש. "האין ציידים אמיצים שיהרגו את הנחש?" שאל תומסינו. "אנו לא יודעים איך לעשות זאת" ענה ההוא. תומסינו חשב שזאת הזדמנות טובה להראות את יכולתו. הוא לקח את ארבעת החיות

שלו והלך איתן אל מאורת הנחש. הוא לחם בנחש חצי יום, ובסוף הצליח להכניע ולהרגו. אחר כך שחרר את בת המלך, שהייתה קשורה אל עץ ואמר לה: "תני לי את ממחטתך." היא נתנה לו אותה ותומסינו חתך את לשון הנחש, עטף אותה בממחטה ושם אותה בכיסו.
המלך הבטיח את בתו ככלה למי שיהרוג את הנחש. על כן למחרת הופיע תומסינו בארמון. כאשר הגיע אל חצר המלך התקבל כגיבור. אך אבירים אחדים קנאו בו וחשבו: "איך זה שאנו כאן כבר שנים רבות ואפילו לא העזנו להסתכל על הנסיכה והנה מגיע פושט יד זה ומתחתן אתה. הם החליטו להרוג אותו. אחרי החגיגה, כאשר כולם ישנו, האבירים שמו סם שינה באוכל של תומסינו ושל חיותיו וחתכו לתומסינו את הצוואר. כאשר התעוררו החיות מצאו את אדונם מת. ואז הציפור של תומסינו עפה אל אגם קטן על מנת לדוג שם דג קסמים שיכול לרפא את הפצעים.
בינתיים האבירים הציגו את עצמם לפני המלך ואמרו שהם הרגו את הנחש ושתומסינו הוא רמאי ולכן מגיע לאחד מהם להתחתן עם הנסיכה. אך באותו הרגע הציפור חזרה עם הדג הקסום, שמה אותו על הפצע של אדונה, וזה הבריא מיד. תומסינו פקח עיניים, רץ אל המלך ואמר "אדוני המלך, ההם אומרים שהרגו את הנחש, אך הם משקרים ולי יש הוכחה לכך. נלך להסתכל בפה של הנחש. אם יש לו לשון, אתם יכולים להרוג אותי, אך אם הלשון איננה, תהרוג את האבירים." המלך ציווה להביא אליו את גוף הנחש וכאשר פתחו את פיו, לא מצאו כל לשון. אזי תומסינו הוציא מכיסו את ממחטת הנסיכה והראה את לשון הנחש. המלך, ששוכנע כי תומסינו הוא הגיבור, ציוה להכין מוקד באמצע כיכר העיר ושם העלו באש את האבירים המרושעים.
תומסינו התחתן עם הנסיכה והם חיו מאושר.
הם שם ואנחנו כאן.